View the original article

НОВИНИ | ПОЛІТИКА

Сербська компанія після початку повномасштабної війни поставила до Росії обладнання на 27,5 млн євро – розслідування

Балканська служба Радіо Свобода Схеми: корупція в деталях «Система»: проєкт розслідувань

10 листопада 2026, 14:37

Компанія Grindex експортувала верстати для російської військової промисловості

Сербська компанія «Гріндекс», яка виробляє металообробне обладнання, після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну експортувала до РФ продукцію на суму близько 27,5 млн євро. Частина обладнання через російських посередників потрапила на підприємства військово-промислового комплексу, які перебувають під санкціями США та ЄС. Про це йдеться у спільному розслідуванні Балканської служби та проєктів «Схеми» та «Система» Радіо Свобода. Компанія

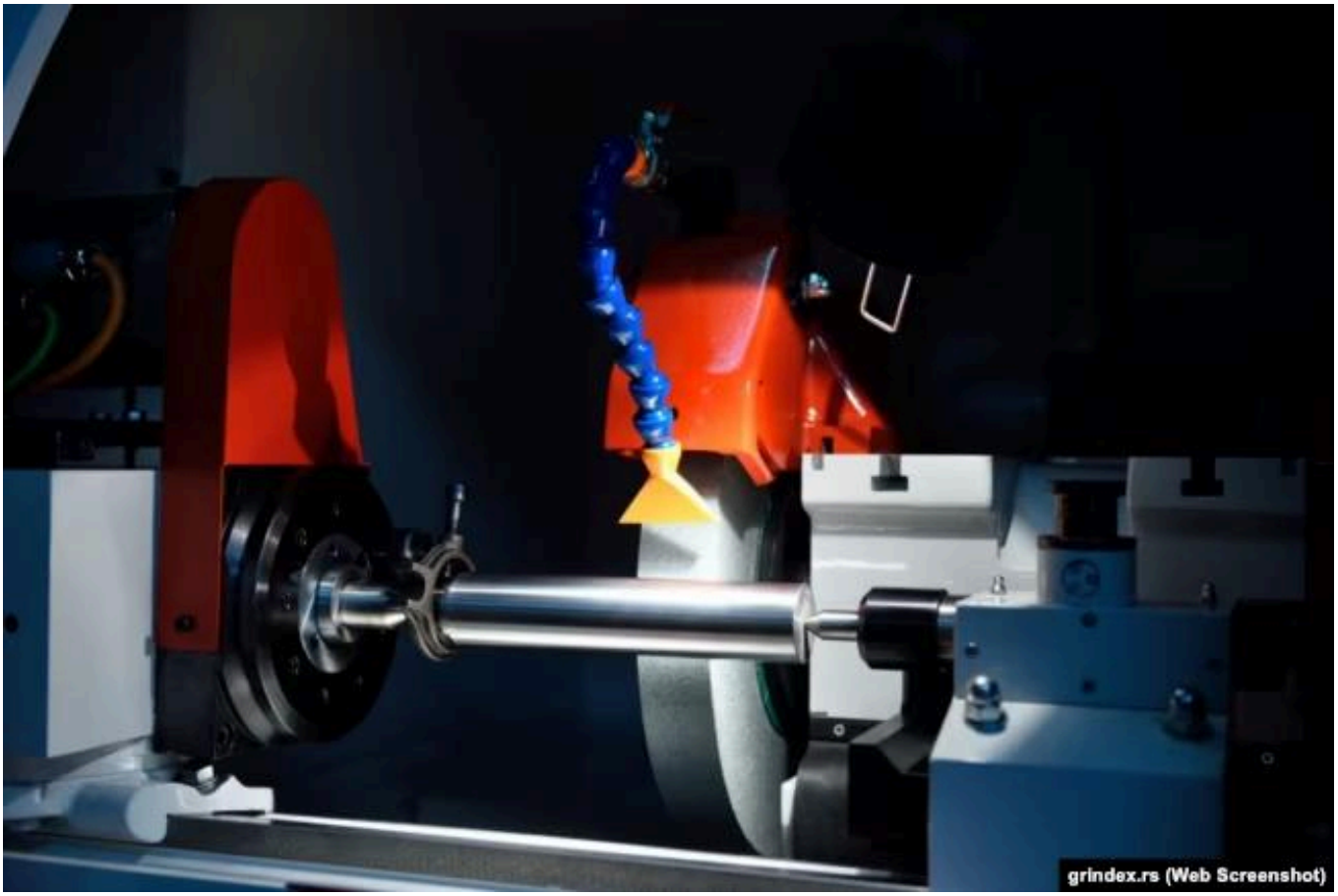
«Гріндекс» не відповіла на запит журналістів щодо експорту продукції до Росії, як і російські фірми, що її придбали.

З березня 2022-го до березня 2025 року до Росії імпортували металообробне обладнання «Гріндекса». Про це свідчать дані Головного управління розвідки Міноборони, які отримали «Схеми». Цю компанію в ГУР внесли до публічного списку підприємств, що постачають товари для російської військової промисловості. Таку діяльність підтверджує і аналіз фінансової звітності та баз даних, проведений «Системою».

Серед отримувачів продукції були російські компанії-посередники, зокрема AMG *(також відома як «Alfa Machinery Group» – ред.),* яку США та ЄС у 2023-2024 роках внесли до санкційних списків за співпрацю з російським оборонним сектором.

Зокрема, два шліфувальних верстати (*це промислове обладнання для високоточної обробки металевих деталей, яке керується комп'ютером і використовується у авіа-, машинобудуванні та оборонній промисловості – ред.)* поставлені через російську AMG – яка вже перебувала під санкціями США – згодом опинилися на підприємствах державного концерну РФ «Ростех», які виробляють продукцію для військової та цивільної авіації. Зокрема, це Машинобудівне виробниче об'єднання імені І. Рум'янцева, що виготовляє компоненти для літаків, та Уфимське агрегатне виробниче об'єднання «Гідравліка», яке займається виробництвом авіаційних деталей.

За даними ГУР, такі поставки продовжувались і у 2026 році.

У період між 2022 та 2025 роками, за даними розвідки, обладнання «Гріндекса» на 12 млн євро імпортувала російська компанія «Фінвал Енерго» і майже 980 тисяч євро – «Уніматік МСК». Однак не уточнюється, про яке саме обладнання йшлося та кому згодом його поставили. І «Фінвал Енерго», і «Уніматік МСК» – у списку санкцій США з 2024 року через співпрацю з російським ВПК. Редакція не може незалежно підтвердити, що «Grindex» продовжувала співпрацювати з «Фінвал Енерго» та «Уніматік МСК» після введення санкцій.

У розслідуванні журналісти також встановили, що сербський виробник постачав продукцію і через інших посередників, які не перебували під західними санкціями, але в підсумку це обладнання знову потрапляло на підсанкційні російські оборонні підприємства, які, зокрема, виготовляють ракетні комплекси «Іскандер-М» та авіаційні компоненти.

Компанія «Гріндекс», ідеться в матеріалі, не перебуває під санкціями США чи ЄС. Підприємство, засноване у 2003 році, розташоване в місті Кікінда на півночі Сербії. У 2021 та 2022 роках компанія зазнала збитків, але у 2023 році стала прибутковою. Згідно з даними Сербського агентства з реєстрації підприємств, прибуток компанії зростає з року в рік, починаючи з 2023 року. Як свідчить фінансова звітність, майже весь дохід компанії формується за рахунок продажів за кордон. Однак в ній не вказано, яким саме підприємствам вона реалізує свою продукцію.

З моменту вторгнення РФ в Україну кілька сербських компаній були внесені до санкційних списків за сприяння постачанню обладнання для російської військової промисловості.

У Болгарському центрі вивчення демократії повідомили, у 2022 році сербський експорт товарів подвійного призначення до Росії зріс на 220 відсотків порівняно з довоєнним рівнем. Проте сербська влада неодноразово заявляла раніше, що Сербія не стане платформою для обходу санкцій, йдеться у розслідуванні.

У 2025 році Сербія ухвалила закон про експорт та імпорт товарів подвійного призначення, запровадивши більш суворий контроль за торгівлею цими товарами. Раніше в Сербії вже існували нормативні акти в цій сфері, але цей закон привів їх у відповідність до нормативних актів ЄС.

Згідно з цим законом, експортер таких товарів зобов'язаний отримати дозвіл від Міністерства внутрішньої та зовнішньої торгівлі, за погодженням з кількома міністерствами, зокрема міністерствами оборони та закордонних справ, як зазначено у попередній відповіді Митної адміністрації на запит Радіо Свобода.

У випадку з компанією «Гріндекс», на запит журналістів Радіо Свобода у Міністерстві торгівлі Сербії повідомили, що не видавали таких дозволів та додали, що «не мають інформації, на підставі якої можна було б визначити, чи підлягають ці машини контролю і чи обмежений їхній експорт». На запит журналістів до Митної адміністрації там заявили, що не проводили жодних «перевірок після митного оформлення» щодо продукції компанії «Гріндекс».

Facebook
Instagram
Google News

Балканська служба Радіо Свобода

Балканська служба Радіо Свобода/Радіо Вільна Європа надає незалежні новини у складних медіаландшафтах Боснії та Герцеговини, Чорногорії та Сербії

Схеми: корупція в деталях

Схеми: корупція в деталях - усі матеріали та відео

СХЕМИ у соцмережах:
Facebook
YouTube
Twitter
Instagram
Telegram

Новини | Новини | Міжнародні | Новини | Політика | СХЕМИ | Схеми | Новини

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.